

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne.....2020,

**kterým se mění zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů
a o změně souvisejících zákonů, a některé další zákony**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o Generální inspekci bezpečnostních sborů

Čl. I

Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 183/2017 Sb. a zákona č. 111/2019 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se na konci textu odstavce 3 doplňují slova „(dále jen „příslušník inspekce“) a zaměstnanci České republiky zařazení k výkonu práce v inspekci (dále jen „zaměstnanec inspekce“)“.
2. V § 1 se doplňuje odstavec 5, který zní:
„(5) Inspekce působí na území České republiky, nestanoví-li tento zákon nebo jiný právní předpis jinak.“.
3. V § 2 odst. 1 písm. a) se slovo „celník,“ nahrazuje slovy „celník nebo“ a slova „anebo příslušník inspekce (dále jen „příslušník“)“ nahrazují slovy „(dále jen „příslušník bezpečnostního sboru“) nebo příslušník inspekce“.
4. V § 2 odst. 1 písm. b) se za slova „Policii České republiky“ vkládají slova „(dále jen „zaměstnanec policie“)“ a slova „v inspekci“ se nahrazují slovy „zaměstnanec inspekce“.
5. V § 2 odst. 1 písm. c) se za slova „službě České republiky“ vkládají slova „(dále jen „zaměstnanec bezpečnostního sboru“)“.
6. V § 2 odst. 2 písm. a) se slova „Policie České republiky, celníka, příslušníka Vězeňské služby České republiky“ nahrazují slovy „bezpečnostního sboru“ a slova „České republiky zařazeného k výkonu práce v Policii České republiky“ se nahrazují slovem „policie“.
7. V § 2 odst. 2 písm. b) se slova „České republiky zařazeného k výkonu práce v Celní správě České republiky nebo Vězeňské službě České republiky“ nahrazují slovy „bezpečnostního sboru“.
8. V § 2 odst. 4 věť první se slova „Policie České republiky, příslušníků Vězeňské služby České republiky a příslušníků Celní správy České republiky“ nahrazují slovy

„bezpečnostních sborů, příslušníků inspekce, zaměstnanců policie, zaměstnanců inspekce a zaměstnanců bezpečnostních sborů“.

9. V § 3 se slovo „je“ nahrazuje slovy „a zaměstnanec inspekce jsou“ a slovo „povinen“ se nahrazuje slovem „povinni“.

10. V § 5 úvodní části ustanovení se slova „je povinen“ nahrazují slovy „a zaměstnanec inspekce jsou povinni“.

11. V § 5 písm. a) a b) se slovo „jeho“ nahrazuje slovem „jejich“.

12. V § 6 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Zaměstnanec inspekce je při provádění úkonu povinen prokázat svou příslušnost k inspekci průkazem zaměstnance inspekce“.

13. V § 11 odst. 1 se na konci písmene c) slovo „nebo“ zrušuje.

14. V § 11 odst. 1 písmeno d) zní:

„d) v prostorech užívaných inspekci úmyslně znečišťuje nebo poškozuje majetek nebo slovně uráží nebo fyzicky napadá jinou osobu, nebo“.

15. V § 11 se doplňuje písmeno e), které zní:

„e) byla dopadena na základě pronásledování prováděného příslušníkem zahraničního bezpečnostního sboru podle § 54b.“.

16. V § 14 odst. 2 se za slovo „látky“ vkládají slova „, prekursorsy drog, jiné chemické látky nebo předměty určené k výrobě omamných a psychotropních látek“.

17. Za § 15 se vkládají nové § 15a a 15b, které včetně nadpisů znějí:

„§ 15a

Vstup do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek

(1) Příslušník inspekce je při plnění konkrétního úkolu inspekce oprávněn vstoupit bez souhlasu uživatele do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek a provést tam potřebné úkony nebo jiná opatření jen tehdy, jestliže věc nesnese odkladu a vstup tam je nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob.

(2) Oprávnění podle odstavce 1 má příslušník inspekce také v případě pronásledování osoby.

(3) Příslušník inspekce je oprávněn za účelem vstupu na místo uvedené v odstavci 1 toto místo otevřít nebo jiným způsobem si do něj zjednat přístup, v případě nutnosti i za použití síly.

(4) Příslušník inspekce je povinen při vstupu na místo uvedené v odstavci 1 a při následných úkonech zajistit přítomnost nezúčastněné osoby; nemusí tak učinit, hrozí-li nebezpečí z prodlení nebo by mohlo dojít k ohrožení života nebo zdraví nezúčastněné osoby.

(5) Po provedení úkonů nebo jiných opatření je příslušník inspekce povinen bez zbytečného odkladu vyrozumět uživatele obydlí, jiného prostoru nebo pozemku a zajistit zabezpečení tohoto místa, nemůže-li tak učinit uživatel nebo jiná oprávněná osoba.

(6) Po vstupu na místo uvedené v odstavci 1 nesmějí být provedeny žádné jiné úkony než takové, které slouží k naplnění účelu uvedeného v odstavcích 1 a 2.

§ 15b

Vstup do prostorů bezpečnostních sborů

(1) Příslušník inspekce je oprávněn v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu inspekce i bez předchozího upozornění vstoupit do všech prostorů užívaných Policií České republiky, Celní správou České republiky nebo Vězeňskou službou České republiky a provést tam potřebné úkony nebo jiná opatření. Při vstupu do těchto prostorů je příslušník inspekce povinen dodržovat příslušná režimová opatření stanovená zákonem o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

(2) V případě, že příslušník inspekce vstupuje podle odstavce 1 do vazební věznice, věznice nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence, musí tak učinit s vědomím ředitele příslušného zařízení nebo osoby jím pověřené; tím není dotčeno oprávnění příslušníka inspekce vstupovat do těchto prostorů i bez předchozího upozornění podle odstavce 1.

(3) Konkrétní podmínky vstupu do prostorů podle odstavců 1 a 2 upraví dohoda mezi inspekcí a bezpečnostním sborem uvedeným v odstavci 1 nebo příslušným ministerstvem.“.

18. V § 16 odst. 1 písm. d) se slova „a jedech“ nahrazují slovy „, prekursorech drog, jiných chemických látkách nebo předmětech určených k výrobě omamných a psychotropních látek nebo jedech“.

19. Za § 16 se vkládá nový § 16a, který včetně nadpisu zní:

„§ 16a

Vyšetření přítomnosti alkoholu a jiných návykových látek

(1) Příslušník inspekce je při plnění konkrétního úkolu inspekce oprávněn vyzvat osobu uvedenou v § 2 odst. 1, aby se podrobila orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření, je-li důvodné podezření, že je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, pokud

a) plní služební nebo pracovní úkoly, nebo

b) vykonává takovou činnost, při níž by mohlo dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku.

(2) Osoba uvedená v odstavci 1 je povinna se podrobit orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření.

(3) V případě, že osoba uvedená v odstavci 1 orientační vyšetření odmítne nebo takové vyšetření nelze provést nebo úspěšně dokončit, provede se odborné lékařské vyšetření; pokud tato osoba odmítne odborné lékařské vyšetření, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

(4) Pro vyšetření přítomnosti alkoholu a jiných návykových látek se použijí obdobně § 20 odst. 3 a 4 a § 21 až 24 zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.“.

20. V § 22 odst. 1 se za slova „jiné osoby“ vkládají slova „nebo majetku“.

21. V § 30 odst. 1 písm. a) a v § 32 odst. 2 písm. i) se za slovo „činu“ vkládají slova „nebo přestupku“.

22. V § 32 odst. 2 se na konci textu písmene f) doplňují slova „nebo přestupku“.

23. V § 32 odst. 2 písmeno j) zní:

„j) při plnění jiného úkolu, je-li to nezbytné k vyhledávání, odhalování, prověřování nebo vyšetřování trestné činnosti příslušníků bezpečnostních sborů, příslušníků inspekce, zaměstnanců policie, zaměstnanců inspekce nebo zaměstnanců bezpečnostního sboru.“.

24. V § 35 odst. 2 větě první se za slova „službou České republiky“ vkládají slova „, a to i způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup“.

25. V § 35 odst. 3 se slova „agend orgánů veřejné moci“ nahrazují slovy „agend, orgánů veřejné moci, soukromoprávních uživatelů údajů“.

26. V § 36 odst. 4 písmeno b) zní:

„b) zdravotní pojišťovny nebo poskytovatele zdravotních nebo sociálních služeb poskytnutí informací o době a místě poskytnutí zdravotních nebo sociálních služeb této osobě.“.

27. V § 37 odst. 2 se za slovo „příslušníka“ vkládají slova „bezpečnostního sboru“.

28. V § 39 odst. 2 větě první se slova „se zastíráním skutečného účelu své činnosti“ zrušují a ve větě druhé se za slovo „oprávněn“ vkládají slova „zastírat svoji příslušnost k inspekci a skutečný účel své činnosti a“.

29. V § 41 odst. 1 se za slovo „příslušníka“ vkládají slova „bezpečnostního sboru, příslušníka inspekce, zaměstnance policie, zaměstnance inspekce“ a za slova „nebo zaměstnance“ se vkládají slova „bezpečnostního sboru“.

30. V § 47 odst. 4 písm. b) se text „§ 47 odst. 1“ nahrazuje textem „§ 44 odst. 1 písm. c)“.

31. § 54 zní:

„§ 54

Inspekce při plnění svých úkolů spolupracuje s mezinárodní organizací Interpol, Evropským policejním úřadem, příslušnými orgány a institucemi Evropské unie a jejích členských států a jinými mezinárodními organizacemi, mezinárodními trestními soudy, mezinárodními trestními tribunály, popřípadě obdobnými mezinárodními soudními orgány, které splňují alespoň jednu z podmínek uvedených v § 145 odst. 1 písm. b) a c) zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, zahraničními bezpečnostními sbory a dalšími příslušnými zahraničními osobami.“.

32. Za § 54 se vkládají nové § 54a až 54d, které znějí:

„§54a

Inspekce může na žádost zahraničního bezpečnostního sboru použít podpůrné operativně pátrací prostředky za podmínek stanovených tímto zákonem nebo operativně pátrací prostředky za podmínek stanovených zákonem o trestním řízení soudním.

§ 54b

(1) Příslušník zahraničního bezpečnostního sboru může za podmínek, v rozsahu a způsobem stanovenými mezinárodní smlouvou vykonávat na území České republiky oprávnění a povinnosti příslušníka inspekce podle tohoto zákona.

(2) Se souhlasem ředitele a příslušného orgánu cizího státu lze využít v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo jiným právním předpisem příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru

- a) jako agenta,
- b) k provedení předstíraného převodu,
- c) ke sledování osob a věcí,
- d) k použití zabezpečovací techniky,
- e) k provedení zákroku proti pachatelům závažných trestných činů, nebo
- f) k provedení zkoušky spolehlivosti.

(3) Je-li to třeba k plnění úkolů inspekce, lze se souhlasem ředitele a příslušného orgánu členského státu Evropské unie využít k plnění těchto úkolů v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem nebo jiným právním předpisem a předpisy Evropské unie o policejní spolupráci příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru jiného členského státu Evropské unie.

(4) Při provádění úkonů podle odstavců 2 a 3 řídí příslušník inspekce určený ředitelem činnost příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru.

(5) Pro účely náhrady škody vzniklé v souvislosti s prováděním úkonů podle odstavců 2 a 3 se příslušník zahraničního bezpečnostního sboru považuje za příslušníka inspekce.

§ 54c

Příslušník inspekce je oprávněn působit na území jiného státu

- a) za podmínek, v rozsahu a způsobem stanovenými mezinárodní smlouvou,
- b) v rámci mírové nebo jiné operace, které se Česká republika účastní na základě rozhodnutí mezinárodní organizace, jíž je Česká republika členem nebo s níž má uzavřenu mezinárodní smlouvu, nebo na základě rozhodnutí příslušného orgánu nebo instituce Evropské unie, nebo
- c) je-li vyslán k plnění úkolů inspekce na základě rozhodnutí předsedy vlády se souhlasem příslušného orgánu cizího státu nebo na žádost příslušného orgánu cizího státu.

§ 54d

Inspekce může osobám uvedeným v § 54 poskytovat utajované informace i bez souhlasu Národního bezpečnostního úřadu. Poskytování utajovaných informací se neuskutečňuje prostřednictvím ústředního registru utajovaných informací podle zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.“

33. V § 56 odst. 1 písm. a) se slova „bezpečnostního sboru, na nějž se vztahuje působnost“ nahrazují slovy „inspekce, příslušníka inspekce nebo zaměstnance“ a slovo „nebo“ se zrušuje.

34. V § 56 odst. 1 písm. b) se za slovo „příslušník“ a za slovo „zaměstnanec“ vkládá slovo „inspekce“ a na konci písmene se doplňuje slovo „nebo“.

35. V § 56 odst. 1 se doplňuje písmeno c), které zní:

„c) skutečnost, že se příslušník bezpečnostního sboru, zaměstnanec policie nebo zaměstnanec bezpečnostního sboru dopustil jednání, které naplňuje znaky trestného činu.“.

36. V § 56 odst. 2 větě druhé se číslo „30“ nahrazuje číslem „60“.

37. V § 56 se doplňuje odstavce 3, který zní:

„(3) Má-li osoba podávající upozornění za to, že nebylo řádně vyřízeno, může požádat nadřízeného příslušníka inspekce, aby přezkoumal způsob jeho vyřízení.“.

38. V § 57 odstavce 2 zní:

„(2) Podmínkou zahájení kontroly podle odstavce 1 v inspekci je předchozí vyrozumění předsedy vlády a ředitele kontrolním orgánem.“.

39. V § 57 se doplňují odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Kontrolní orgán nesmí zasahovat do průběhu trestního řízení.

(4) Kontrolní orgán není oprávněn zasahovat do personálních pravomocí vedoucích pracovníků inspekce a nahrazovat jejich řídicí činnost.“.

Dosavadní odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 5 až 7.

40. V § 57 odst. 7 se slova „postup podle tohoto ustanovení“ nahrazují slovy „kontrolu podle odstavce 1“.

41. Za § 57 se vkládají nové § 57a až 57c, které včetně poznámky pod čarou č. 22, znějí:

„§ 57a

(1) Kontrolní orgán může při výkonu kontroly činnosti inspekce vstupovat do prostorů inspekce v doprovodu ředitele nebo jím pověřeného příslušníka inspekce.

(2) Kontrolní orgán je při provádění kontroly činnosti inspekce oprávněn požadovat od inspekce informace a podklady potřebné k provedení kontroly. Inspekce je povinna požadované informace a podklady poskytnout bez zbytečného odkladu, pokud se na ně nevztahuje mlčenlivost podle jiného právního předpisu²²⁾, nebo nejsou-li naplněny důvody uvedené v § 57b.

(3) Ředitel předloží kontrolnímu orgánu při výkonu kontroly činnosti inspekce na jeho požádání

a) schéma organizační struktury inspekce a informace s tím související,

b) návrh rozpočtu inspekce a informace s tím související,

c) podklady potřebné ke kontrole rozpočtu inspekce a informace s tím související,

d) souhrnnou informaci o činnosti inspekce obsahující počet a zaměření případů a věcí, v nichž je inspekce činná, nebo

---

²²⁾ Například § 65 odst. 2 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů

e) informaci o vyhodnocení zkoušek spolehlivosti.

(4) Má-li kontrolní orgán za to, že činnost inspekce nezákonně omezuje nebo poškozuje práva a svobody osob, je oprávněn požadovat od ředitele potřebné vysvětlení.

(5) Každé porušení zákona příslušníky či zaměstnanci inspekce, které kontrolní orgán zjistí při své činnosti, je povinen oznámit řediteli a nejvyššímu státnímu zástupci.

§ 57b

Inspekce není povinna kontrolnímu orgánu předat informaci, která by mohla

- a) zmařit účel probíhajícího úkonu nebo trestního řízení,
- b) ohrozit předcházení trestné činnosti,
- c) odhalit totožnost příslušníků inspekce nebo příslušníků jiných bezpečnostních sborů vykonávajících operativně pátrací činnost,
- d) odhalit totožnost informátora, nebo
- e) ohrozit jiné osoby, jejichž bezpečnost je v zájmu inspekce.

§ 57c

Členové kontrolního orgánu jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděli při výkonu své funkce. Povinnost zachovávat mlčenlivost trvá i po ukončení členství v kontrolním orgánu. Povinnost zachovávat mlčenlivost uložená členům kontrolního orgánu se nevztahuje na případy, kdy kontrolní orgán podává oznámení podle § 57a odst. 5. Členové kontrolního orgánu mohou být zbaveni povinnosti zachovávat mlčenlivost pouze usnesením Poslanecké sněmovny.“

42. V § 58 odst. 1 písmeno b) zní:

„b) v rozporu s § 60 odst. 2 na místě veřejnosti přístupném nosí služební stejnokroj inspekce nebo takové jeho součásti, které jsou s ním zřejmě zaměnitelné,“

---

²²⁾ Například § 65 odst. 2 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.“

43. V § 58 odst. 1 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:

„c) v rozporu s § 60 odst. 3 úmyslně na místě veřejnosti přístupném užívá vnější označení inspekce nebo označení s ním zřejmě zaměnitelné,“.

Dosavadní písmena c) a d) se označují jako písmena d) a e).

44. § 60 zní:

„§ 60

(1) Příslušník inspekce vykonává službu v občanském oděvu, občanském oděvu s vnějším označením inspekce nebo ve služebním stejnokroji inspekce v závislosti na povaze konkrétní činnosti a potřebě efektivního plnění úkolů inspekce.

(2) Služební stejnokroj inspekce je oprávněn nosit jen příslušník inspekce. Bývalý příslušník inspekce je oprávněn nosit služební stejnokroj inspekce při vhodných příležitostech na základě souhlasu ředitele.

(3) Vnější označení inspekce je oprávněn užívat jen příslušník inspekce.

(4) Zvláštní označení služebních vozidel inspekce a pásů s označením „Generální inspekce bezpečnostních sborů“ podle § 17 odst. 2 je oprávněna užívat pouze inspekce.

(5) Vláda stanoví nařízením

- a) vzor služebního průkazu a odznaku inspekce,
- b) vzor průkazu zaměstnance inspekce,
- c) vzor služebního stejnokroje inspekce,
- d) způsob vnějšího označení inspekce,
- e) způsob prokazování příslušnosti k inspekci a
- f) vzory zvláštního označení služebních vozidel inspekce a pásů s označením „Generální inspekce bezpečnostních sborů.“.

45. V § 63 se za písmeno a) vkládá nové písmeno b), které zní:

„b) přestupcích, rozumí se tím i jednání, které má znaky přestupku, pokud existuje podezření, že se takového jednání dopustil příslušník inspekce,“.

Dosavadní písmena b) až d) se označují jako písmena c) až e).

46. V § 63 písmeno c) zní:

„c) prohlídce osoby, rozumí se tím prohlídka fyzické osoby prováděná osobou stejného pohlaví, a to včetně prohlídky oděvních svršků osoby a věcí, které má tato osoba u sebe v době prohlídky,

1. s využitím přímých fyzických kontaktů, nebo
2. je-li to nezbytné, přímým pozorováním odhaleného těla této osoby, při kterém je příslušník inspekce oprávněn vyzvat osobu k provedení pohybu sloužícího k odhalení zbraně nebo jiné věci způsobilé ohrozit život nebo zdraví,“.

47. V § 63 se na konci písmene e) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) sepsání úředního záznamu, rozumí se tím též jeho pořízení za použití audiozáznamu nebo videozáznamu, je-li to s ohledem na povahu úkonu vhodné a účelné.“.

48. V § 66 odst. 1 větě první se slova „České republiky zařazený k výkonu práce v inspekci“ nahrazují slovem „inspekce“.

49. V § 66 odstavec 3 zní:

„(3) Povinnosti mlčenlivosti uložené podle tohoto zákona se nelze dovolávat vůči policejnímu orgánu uvedenému v § 12 odst. 2 písm. i) trestního řádu, státnímu zástupci,

soudu a kontrolnímu orgánu podle tohoto zákona, pokud jde o údaje potřebné k plnění jejich působnosti na základě zákona nebo mezinárodní smlouvy.“.

50. V § 66 odst. 4 větě první se slova „nebo pověřený člen vlády“ zrušují.

51. § 67 zní:

„§ 67

Povinnosti mlčenlivosti uložené podle § 303 zákoníku práce se nelze dovolávat vůči inspekci, pokud jde o údaje potřebné k plnění úkolů inspekce.“.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o silničním provozu

Čl. II

V 79 odst. 2 větě čtvrté zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 18/2012 Sb. a zákona č. 300/2013 Sb., se za slovo „celník“ vkládají slova „, příslušník Generální inspekce bezpečnostních sborů“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti

Čl. III

V § 77 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, se za slovo „policii“ vkládají slova „, Generální inspekci bezpečnostních sborů“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o prekursorech drog

Čl. IV

Zákon č. 272/2013 Sb., o prekursorech drog, ve znění zákona č. 183/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 2 se za slova „službě České republiky“ vkládají slova „, Generální inspekci bezpečnostních sborů“.
2. V § 5 odst. 2 se za slova „služba České republiky“ vkládají slova „, Generální inspekce bezpečnostních sborů“.
3. V § 21 odst. 2 se za slova „Policíí České republiky“ vkládají slova „, Generální inspekci bezpečnostních sborů“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o zadávání veřejných zakázek

Čl. V

V § 219 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, písmeno c) zní:

„c) zadavatele, který je Generální inspekci bezpečnostních sborů nebo zpravodajskou službou, nebo“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Čl. VI

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění zákona č. 183/2017 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 81/2018 Sb., a zákona č. .../2020 Sb., se mění takto:

1. V § 21 odst. 1 větě první a v § 22 odst. 1 se za slovo „služby“ vkládají slova „, příslušník Generální inspekce bezpečnostních sborů“.
2. V § 24 odst. 1 a v § 24 odst. 3 větě druhé se za slovo „služba“ vkládají slova „, Generální inspekce bezpečnostních sborů“.

ČÁST SEDMÁ

ÚČINNOST

Čl. VII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2021.

Důvodová zpráva

I. OBECNÁ ČÁST

A) Zhodnocení platného právního stavu, odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Změna zákona č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů

Zákonem č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů (dále jen „zákon o GIBS“) byla zřízena s účinností k 1. lednu 2012 Generální inspekce bezpečnostních sborů (dále též „GIBS“ nebo „inspekce“). GIBS vznikla jako zcela nový a samostatný ozbrojený bezpečnostní sbor, který se vyčlenil z inspekce Policie České republiky (dále jen „IPČR“), která existovala podle § 103 a násl. zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o PČR“).

Úkoly GIBS jsou stanoveny v ustanovení § 2 zákona o GIBS, kdy úkolem GIBS je vyhledávat, odhalovat a prověřovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem je příslušník Policie České republiky, celník, příslušník Vězeňské služby České republiky anebo příslušník GIBS, zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce v Policii České republiky nebo v GIBS, nebo zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce v Celní správě České republiky anebo Vězeňské službě České republiky, pokud trestný čin byl spáchán v souvislosti s plněním jeho pracovních úkolů. *Dále je* úkolem GIBS vyšetřovat trestný čin příslušníka Policie České republiky, celníka, příslušníka Vězeňské služby České republiky nebo zaměstnance České republiky zařazeného k výkonu práce v Policii České republiky a zaměstnance České republiky zařazeného k výkonu práce v Celní správě České republiky nebo Vězeňské službě České republiky, pokud trestný čin byl spáchán v souvislosti s plněním jeho pracovních úkolů. Rovněž úkolem GIBS je u osob výše uvedených provádět zkoušku spolehlivosti. Zejména podle ustanovení § 12 odst. 2 písm. b) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen „trestní řád“), je GIBS policejním orgánem.

Zákon o GIBS je účinný sedm let a za celou tuto dobu nebyl komplexněji novelizován. Některá jeho ustanovení se ukazují jako nedostatečná nebo v praxi problematicky využitelná, což v některých případech může vést ke ztížení plnění zákonných úkolů inspekce.

Navrhovaná úprava se proto zaměřuje zejména na:

- 1) zpřesnění existující právní úpravy s ohledem na požadavky aplikační praxe,
- 2) harmonizaci zákona o GIBS se zákonem o PČR,
- 3) doplnění některých institutů, které existují v zákoně o PČR a
- 4) vytvoření nových institutů, které doposud v právním řádu nejsou upraveny.

Některá novelizovaná ustanovení lze subsumovat pod vícero okruhů. Tento výčet tak spíše slouží pro lepší orientaci v dané problematice; zcela jistě však nezakládá dogmatické rozdělení do přesně vytyčených tematických okruhů.

Ad 1) a 2)

Výše naznačené tematické okruhy 1) a 2) jsou stěžejní částí nově navrhované úpravy. Dochází k odstranění některých nejasností, nesystémovostí a nelogičností, které vznikly především legislativním spěchem při tvorbě a schvalování zákona o GIBS.

Současná právní úprava stanoví, že úkoly inspekce plní pouze příslušník inspekce. V praxi však některé úkoly vykonávají i zaměstnanci inspekce. Jedná se zejména o plnění úkolu, které mají podpůrný charakter (administrativa, personalistika, správa majetku, atp.). Vzhledem k tomu, že GIBS (resp. její pověřené orgány) plní funkci policejních orgánů vůči svým příslušníkům i zaměstnancům, je žádoucí, aby postavení zaměstnanců bylo explicitně uvedeno v zákonné úpravě.

Dále dochází ke zpřesnění ustanovení kontroly činnosti inspekce. Platné znění § 57 zákona o GIBS upravuje kontrolu jak činnosti inspekce, tak kontrolu použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí podle trestního řádu. Navrhovaná změna míří pouze na úpravu kontroly inspekce jako úřadu, nikoliv na kontrolu použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí.

Praxe ukazuje, že platná úprava kontroly je velmi vágní a obecná. Nejčastějším způsobem výkonu „kontroly“ jsou totiž případy, kdy si osoba stěžuje u Stále komise pro kontrolu GIBS, ačkoliv se jedná o stížnost, kterou už samotná inspekce (a zpravidla i státní zástupce, popř. ostatní bezpečnostní sbory) vyhodnotila jako neopodstatněnou. Smyslem kontrolního orgánu ovšem nebylo vytvoření jakéhosi quasi-odvolacího orgánu, ale zajistit nezávislou a objektivní kontrolu inspekce. Za tímto účelem dochází k přesnějšímu vymezení oprávnění Stálé komise pro kontrolu GIBS i povinností inspekce vůči tomuto orgánu tak, aby se zefektivnil kontrolní charakter činnosti Stálé komise pro kontrolu GIBS.

Stálá komise pro kontrolu GIBS (dále také „kontrolní komise“) je tak oprávněna požadovat od inspekce informace a podklady potřebné k provedení kontroly. Navrhuje se také, aby kontrolní komise měla oprávnění seznamovat se s vnitřní strukturou inspekce, informacemi týkajícími se rozpočtové problematiky a souhrnnou informací o činnosti inspekce.

Nově se upřesňuje, že ředitel GIBS předkládá kontrolní komisi souhrnnou informaci o činnosti inspekce obsahující počet a zaměření případů a věcí, v nichž je inspekce činná a také informaci k vyhodnocení zkoušek spolehlivosti. Uvedenými souhrnnými informacemi se rozumí zejména informace k jednotlivým případům korupčního jednání, k úniku informací, k použití donucovacích prostředků nebo zbraně, jejichž následkem byla újma na zdraví nebo smrt, k použití nepřiměřeného násilí, brutality, mučení a nelidského a jiného krutého zacházení apod.

Výslovně se zakazuje zasahovat do průběhu trestního řízení a personální pravomoci. Dále se neposkytnou takové informace, které by mohly zmařit plnění úkolů inspekce, nebo se na ně vztahuje povinnost mlčenlivosti. Explicitně se umožňuje kontrolnímu orgánu vstupovat do objektů inspekce.

Navrhovaná úprava se inspirovuje v právní úpravě týkající se mechanismy kontroly zpravodajských služeb a v menší míře též Finančního analytického úřadu, Národního bezpečnostního úřadu, Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost.

Návrh zákona také reflektuje změny vyplývající z materiálu čj. MV-17094/OBP-2019, kterým se mění zákon o PČR a některé další zákony. Promítnuté změny mají za cíl zejména udržet jednotnou terminologickou linii zákona o PČR a zákona o GIBS.

V neposlední řadě se v zákoně zavádí nové legislativní zkratky tak, aby došlo k zjednodušení a zpřehlednění celého předpisu.

Ad 3)

Hlavním úkolem inspekce je výkon činnosti policejního orgánu v rámci trestního řízení. Konceptně tedy zákon o GIBS vychází ze zákona o PČR, která je tím primárním a obecným policejním orgánem. Z tohoto důvodu je žádoucí, aby zákon o GIBS a zákon o PČR byly v maximální možné míře jednotné. Odlišnost právní úpravy pak vyplývá zejména z rozdílné působnosti policie a inspekce nebo z povahy věci.

Druhou novinkou je oprávnění pro příslušníky inspekce vstupovat do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek. Inspekce nevystupuje vždy jako policejní orgán ve smyslu § 12 trestního řádu, využívá tedy také oprávnění k postupům primárně bezpečnostního, nikoliv jen procesního charakteru, jejichž účelem není opatření důkazu pro řízení, nýbrž pouze odvrácení nebezpečí, které nesnese odkladu. Ustanovení je převzato z § 40 zákona o PČR, nicméně pro potřeby inspekce, došlo k zúžení jeho rozsahu, kdy nebylo přejato oprávnění vstupu pro případ, že by se v místě nacházel zemřelý, nebo pokud by se tam nacházelo týrané zvíře. Tyto případy jsou zcela mimo působnost i praxi inspekce. Zároveň se v praxi ukázalo, že ustanovení § 83c trestního řádu není dostačující. V případě, že pronásledovaná osoba se schová v obydlí, jiném prostoru nebo na pozemku a zároveň není osobou uvedenou v § 83c odst. 2 trestního řádu, nemá příslušník inspekce podle platné úpravy oprávnění na takové místo vstoupit. Zároveň trestní řád neumožňuje zjednat si v případě nutnosti vstup za použití síly.

Dále dochází k inkorporaci ustanovení o mezinárodní spolupráci ze zákona o PČR přímo do zákona o GIBS. Obecně se zákon o GIBS v celé řadě případů odkazuje na zákon o PČR (např. omezení osobní svobody, cely, podpůrné operativně pátrací prostředky, atd.). Tento odkaz je vhodný, pokud se jedná o institut, který je zcela přenositelný i na působnost inspekce, která je v řadě věcí odlišná od policie. Nevýhodou takového odkazu je, že pokud dochází k legislativní změně zákona o PČR, musí zpravidla dojít i ke změně zákona o GIBS. V praxi se toto ukázalo jako problematické, kdy v souvislosti s přijetím zákona č. 105/2013 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, došlo k vložení nového odstavce 5 v § 92 zákona o policii. Nedošlo už však k legislativní úpravě odkazu v zákoně o GIBS. Tím se odkaz stal fakticky nepoužitelný.

Druhým důvodem k inkorporování problematiky mezinárodní spolupráce do zákona o GIBS je možnost využití příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru k provedení zkoušky spolehlivosti. Tento institut je výlučně v pravomoci inspekce a jde tedy nad rámec zákonné úpravy v zákoně o PČR.

Navrhovaná úprava také sjednocuje problematiku stížností na inspekci a její příslušníky a zaměstnance. Ačkoliv platná úprava převzala znění ze zákona o PČR (§ 97), z hlediska obsahového míří zcela jiným směrem. Ustanovení § 97 zákona o PČR upravuje problematiku stížností na policii a příslušníky policie, zatímco platné znění § 56 zákona o GIBS upravuje stížnosti na ostatní bezpečnostní sbory a jejich příslušníky, stojí tedy zcela mimo zákonnou působnost inspekce. Navrhuje se proto, aby toto ustanovení upravovalo problematiku stížností na inspekci a její příslušníky.

Ad 4)

Návrh novely počítá s vytvořením zákonného oprávnění příslušníku inspekce vstupovat do všech služebních prostor bezpečnostních sborů (§ 15b). Navrhované opatření vychází z praktických zkušeností, které plynou ze spolupráce s ostatními bezpečnostními sbory při plnění úkolů inspekce v konkrétních případech. Je logické, že GIBS musí pro plnění svých úkolů nezbytně disponovat přístupem do objektů ostatních bezpečnostních sborů, a to i přístupem, který zajistí, že nedojde k vyzrazení činnosti GIBS a zmaření daného úkolu. V praxi panuje značně rozdílná praxe při realizaci vstupování do prostor bezpečnostních sborů. Velkou míru vzájemné kooperace ovlivňuje historická zkušenost a osobní vztahy konkrétních osob jak na straně inspekce, tak na straně příslušného bezpečnostního sboru. Jednotlivé situace při konkrétních vstupech se mohou pohybovat na spektru od téměř neomezeného a „utajeného“ vstupu zejména na základě spolupráce s vnitřním kontrolním orgánem daného bezpečnostního sboru až po situaci, kdy jsou příslušníci inspekce nuceni procházet zdoluhavými bezpečnostními opatřeními a vyčkávat doprovodu, který pak následně monitoruje vše, co příslušníci inspekce dělají. S ohledem na tuto roztržičnost v přístupu bezpečnostních sborů k součinnosti s GIBS je nezbytné posílit její pravomoc.

Smyslem oprávnění tedy je umožnit příslušníkům inspekce vstupovat do všech prostor užívaných bezpečnostními sbory, vůči kterým plní inspekce své zákonné povinnosti. Příslušníci by mohli do těchto prostor vstupovat i bez předchozího upozornění. Z díky navrhovaného také vyplývá, že příslušníkovi inspekce by neměl nikdo aktivně bránit ve vstupu do takových prostor či jej třeba u vstupu jakkoli zdržovat.

Podmínkou výkonu tohoto oprávnění je, že příslušník musí vstupovat do takovýchto prostor v rámci plnění úkolů inspekce. Stejně tak jsou příslušníci povinni dodržovat režimová opatření stanovená na základě zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti a vyhlášky č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků. Zároveň se počítá s tím, že by příslušníci inspekce mohli vstupovat i bez předchozího upozornění, aby nedošlo ke zmaření plnění úkolů inspekce.

Specifický režim by se vztahoval na vstup do vazební věznice, věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence, kde by se mohlo vstupovat pouze s vědomím ředitele příslušného zařízení nebo osoby jím pověřené.

Ačkoliv z hlediska právního řádu se jedná o nový institut, právní předchůdce inspekce, IPČR, měla toto oprávnění stanovené nařízením ministra vnitra č. 16/2009 ze dne 4. února 2009. Dále existují součinnostní dohody mezi inspekcí a Policií České republiky, Celní správou České republiky a Vězeňskou službou České republiky. Konkrétní rozsah oprávnění vstupovat do objektů se v jednotlivých dohodách značně liší. Z hlediska právní jistoty a předvídatelnosti práva je vhodnější upravit tento institut přímo v zákoně o GIBS.

Toto oprávnění nijak nezasahuje do rozsahu práv osob v rámci trestního řízení. Veškeré úkony, které podle platného práva vyžadují předchozí nebo následné schválení státním zástupcem nebo soudcem i nadále podléhají této kontrole. Zároveň nelze vždy postupovat podle institutů trestního řádu (např. § 83a trestního řádu), neboť dochází k plnění jiných úkolů, např. provádění zkoušek spolehlivosti podle § 41 zákona o GIBS.

Druhým navrhovaným institutem je oprávnění provádět kontrolu přítomnosti návykové látky (§ 16a). Smyslem této úpravy je umožnit příslušníkům inspekce vyzvat a kontrolovat osoby uvedené v § 2 odstavci 1 zákona o GIBS na přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky než alkoholu. Příslušník inspekce může kontrolu provést, pokud kontrolovaná osoba plní své

pracovní nebo služební úkoly, tj. vykonává činnost zaměstnance nebo příslušníka bezpečnostního sboru. Druhým případem je situace, kdy tato osoba vykonává činnost, při níž by mohlo dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku. Zejména se tedy bude jednat o situace, kdy osoba řídí motorové vozidlo nebo manipuluje se střelnou zbraní nebo podobným zařízením, či mechanismem.

Předkladatel si je vědom, že by se mohlo zdát, že se jedná o nepřímou novelizaci § 19 a násl. zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek (dále jen „zákon č. 65/2017“), avšak zatímco zákon č. 65/2017 cílí na všechny osoby, ve specifických případech, navrhovaná úprava má přesně opačnou tendenci; míří na specifický okruh osob, ale širěji. Jedná se tedy o novou komplexní a speciální úpravu k úpravě obecné.

Na zaměstnance a zejména na příslušníky bezpečnostních sborů jsou kladeny vyšší nároky než na „běžné“ zaměstnance. U příslušníků bezpečnostních sborů to vyplývá přímo ze zákona

č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů a dále je to dáno i tím, že např. podstupují výcvik se zbraní. Zaměstnancům a příslušníkům bezpečnostních sborů je pak společné, že mají přístup k specifickým informacím a vykonávají specifické činnosti. Je tedy na místě, aby inspekce mohla v rámci výkonu své působnosti kontrolovat tyto osoby na přítomnost alkoholu nebo jiných návykových látek.

V praxi se také jako problematické ukazuje, že v případě, že dochází k úkonům vůči příslušníkovi bezpečnostního sboru-řidiči vozidla (zejména pak příslušníka Policie České republiky) a je podezření, že je tento příslušník pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, musí příslušníci inspekce na místo přivolat hlídku policie, která pak může tuto kontrolu provést. Tím jednak dochází k časové prodlevě kontroly a také jsou do úkonů inspekce zapojovány třetí osoby, což je z hlediska strategicko-taktického silně nežádoucí.

Inspekce nemá ambice vykonávat jakoukoliv namátkovou kontrolní činnost a kopírovat tak práci Policie České republiky. Práce inspekce je založena na odlišném *modu operandi*; koná zejména na základě svých poznatků vůči konkrétní osobě nebo skupině osob.

Tato pravomoc inspekce, resp. příslušníků inspekce povede ke zrychlení a zjednodušení plnění úkolu inspekce a dojde k odstranění zřejmé nesystémovosti platné právní úpravy.

Změna zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

V souvislosti s přijetím zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“) a zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (dále jen „zákon o registru smluv“) došlo, v důsledku legislativního opomenutí, k vytvoření rozporu, resp. nesystémovosti propojení těchto dvou zákonů ve vztahu k inspekci.

Podle ustanovení § 3 odst. 2 písm. c) zákona o registru smluv není povinnost zveřejňovat prostřednictvím registru smluv smlouvy týkající se činnosti zpravodajských služeb a GIBS a dále smlouvy týkající se činnosti orgánů činných v trestním řízení, které se týkají předcházení trestné činnosti, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti nebo stíhání trestných činů. Tedy zpravodajské služby a inspekce mají generální výjimku ze zákona o registru smluv, a to vzhledem ke své specifické činnosti.

Podle ustanovení § 219 ZZVZ má zadavatel povinnost uveřejnit smlouvu na veřejnou zakázku. Z této povinnosti pak mj. mají výjimku zpravodajské služby, nicméně ne již inspekce. Dochází tak k logickému rozporu, kdy zákon o registru smluv vyjímá GIBS

z povinnosti uveřejňování smluv, následně však s přijetím ZZVZ je tato výjimka de facto neúčinná, neboť v souladu s ZZVZ má inspekce povinnost smlouvy opět uveřejňovat (resp. smlouvy, jejichž cena přesahuje 500 000 Kč bez DPH).

Změna zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu)

Podle ustanovení § 79 odst. 1 písm. l) a odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“) je příslušník inspekce oprávněn zastavovat vozidla a to vztyčenou paží nebo zastavovacím terčem a za snížené viditelnosti červeným světlem. Za jízdy pak kýváním paže nahoru a dolů nebo vysunutým zastavovacím terčem. Příslušníci inspekce však nemají pravomoc zastavovat vozidla rozsvícením nápisu „STOP“. Navrhuje se proto doplnění této pravomoci pro příslušníky inspekce, což umožní efektivnější plnění služebních úkolů v rámci působnosti GIBS.

B) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky, mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie a judikaturou Evropského soudu pro lidská práva

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie a judikaturou Evropského soudu pro lidská práva.

Návrh je v části týkající se postavení a oprávnění zaměstnanců GIBS plně v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV. Změna v právní úpravě zpřístupňování nebo předávání osobních údajů bezpečnostním sborům třetích států a mezinárodním organizacím je toliko formální, zpřesňuje odkaz na konkrétní ustanovení v reakci na novou právní úpravu. Jde tedy o změnu legislativně technického rázu, kterou se nijak nově nezasahuje do závazků plynoucích z výše uvedené směrnice.

Nově vkládaná ustanovení hlavy IX návrhu, jenž řeší problematiku mezinárodní spolupráce, vycházejí z obdobné právní úpravy, jakou obsahuje zákon o policii. Tato ustanovení tak zcela korespondují se závazky a závěry, které jsou obsaženy ve směrnici Rady 2001/40/ES ze dne 28. května 2001 o vzájemném uznávání rozhodnutí o vyhoštění státních příslušníků třetích zemí, směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, rámcovém rozhodnutí Rady 2006/960/SVV ze dne 18. prosince 2006 o zjednodušení výměny operativních a jiných informací mezi donucovacími orgány členských států Evropské unie, rozhodnutí Rady 2008/615/SVV ze dne 23. června 2008 o posílení přeshraniční spolupráce, zejména v boji proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti a také v rozhodnutí Rady 2008/615/SVV ze dne 23. června 2008 o posílení přeshraniční spolupráce, zejména v boji proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti.

Nově zaváděný institut oprávnění vstupovat do všech prostor bezpečnostních sborů (§ 15b) je specifický svojí povahou tím, že umožňuje rozsáhle oprávnění vstupovat do areálů a budov jiných subjektů, zpravidla v kontextu probíhajícího trestního řízení. Tyto prostory

jsou však svojí povahou veřejnoprávní a tudíž na tuto problematiku nedopadá ochrana obydlí (čl. 12 Listiny základních práv a svobod), popř. právo na respektování soukromého života (čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod). Je pravdou, že Evropský soud pro lidská práva dovedl, že ochrana obydlí se může v určitých případech vztahovat i na místo výkonu povolání (např. rozsudek ESLP ze dne 16. 12. 1992, č. 13710/88 Niemietz proti Německu). Nicméně v těchto případech se jednalo o ochranu soukromoprávního místa výkonu povolání (nejčastěji advokátní kancelář) a to ve vztahu k prohlídce takového prostoru. Právní předpisy Evropské unie tak nejsou touto úpravou nijak dotčeny, tato se na uvedenou problematiku nevztahuje.

Důležité také je, že navrhovaná úprava počítá toliko s právem na vstupu do prostoru bezpečnostního sboru (tedy objektu veřejnoprávního) spojené s provedením potřebných úkonů. Nijak se tím nezhoršuje právní postavení osob, vůči kterým jsou vedeny úkony trestního řízení.

Institut kontroly přítomnosti návykové látky (§ 16a) je sice novým institutem, ale svojí povahou vychází ze zákona č. 65/2017 Sb., jenž je funkční a soudně aprobovaný mechanismus.

C) Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

V navrhované úpravě se počítá s tím, že by příslušníci inspekce mohli kontrolovat osoby uvedené v § 2 odst. 1 na přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky. To by s sebou neslo i nutnost pořízení certifikovaných analyzátorů. Inspekce v současné době pracuje se třemi variantami.

Varianta 1: Certifikovaný analyzátor by se pořídil pro každé územní pracoviště. Tato varianta přináší nejvyšší úroveň operativnosti, zároveň s sebou nese nejvyšší náklady na pořízení a provoz (průběžná kalibrace) těchto zařízení.

Varianta 2: Certifikované analyzátory by se pořídily pouze pro regiony. V tom případě by několik územních pracovišť analyzátory sdílelo. Tím by byly sníženy náklady na pořízení těchto přístrojů, došlo by ale také ke snížení operativnosti inspekce.

Varianta 3: Na základě součinnosti by byly analyzátory vždy *ad hoc* půjčovány od Policie České republiky. Tím by odpadla nutnost pořízení vlastních přístrojů.

Inspekce nemá preferovanou variantu řešení, neboť musí proběhnout hloubková analýza případů. Na základě této analýzy se inspekce rozhodne, zda je pro ni výhodné investovat do vlastních analyzátorů (popř. do kolika) nebo zda si je bude půjčovat od Policie České republiky. Zásadním ukazatelem bude četnost využití hlídek Policie České republiky v minulých letech k provedení kontroly na přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky.

V případě, že by se inspekce přiklonila k jedné z variant nákupu analyzátorů, byly by hrazeny ze zdrojů kapitoly 376 – Generální inspekce bezpečnostních sborů. Současně je třeba poznamenat, že Generální inspekce bezpečnostních sborů by nákup analyzátorů (za předpokladu, že by nebyla volena varianta zápůjček, v případě koupě by se jednalo v minimalistické variantě o koupi do pěti kusů) hradila z již přidělených zdrojů (popř.

úspor), což by v této souvislosti nevedlo ze strany Generální inspekce bezpečnostních sborů k žádosti o navýšení zdrojů do kapitoly 367.

Dále veškeré náklady na nové společenské stejnokroje by byly hrazeny z přidělených finančních prostředků určených k tomuto účelu (tzv. ošatného). Tato změna nemá vliv na státní rozpočet – nepovede k navýšování státního rozpočtu.

Pro vyloučení jakýchkoliv pochybností s novelizací zákona o Generální inspekci bezpečnostních sborů nebude požadováno navýšování zdrojů kapitoly 376 – Generální inspekce bezpečnostních sborů.

Návrh zákona nemá dopad na podnikatelské prostředí.

Navržená právní úprava sama o sobě není spojena se sociálními dopady a dopady na rodinu. Navržená právní úprava není spojena s dopady na specifické skupiny obyvatel. Navrhovaná právní úprava nepředpokládá žádné dopady na životní prostředí.

D) Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava není v rozporu a nestanovuje odchylky ve vztahu k zákazu diskriminace, nezavádí žádné rozdíly na základě pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení. Navrhovaná právní úprava není rovněž v rozporu se zákonem č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon). Lze proto konstatovat, že právní úprava obsažená v návrhu zákona nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace.

E) Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Předložený návrh rozšiřuje možný zásahy inspekce do soukromí nově definovaným oprávněním příslušníka inspekce vstoupit do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek (navrhovaný § 15a). Jedná se o období ustanovení § 40 zákona o PČR. V rámci působnosti inspekce se předpokládá, že toto ustanovení by se aplikovalo zejména ve vztahu k pronásledování osob. Druhým případem, kdy by se aplikovalo toto ustanovení je při postupu příslušníka inspekce podle § 4 zákona o GIBS (iniciativa). V každém případě by i z hlediska zákonné působnosti k takovému postupu docházelo jen zcela výjimečně.

Zákon o GIBS by také nově měl umožňovat příslušníkům vstup do všech prostor bezpečnostních sborů (navrhovaný § 15b) a to za současného dodržení režimových opatření. Prostory bezpečnostních sborů je nutné považovat za veřejné prostory, ve kterých je kvalitativní rozsah ochrany soukromí nižší než například v domácnosti (nález Ústavního soudu č. j. II. ÚS 2806/08-1 ze dne 27. 1. 2010). Tento fakt však nemá vliv na právní postavení dotčených osob, neboť veškeré úkony, které podle platného práva vyžadují předchozí nebo následné schválení státním zástupcem nebo soudcem i nadále podléhají této kontrole. Navrhovaný §15b tedy nijak nezhoršuje úroveň ochrany soukromí osob.

Návrh zákona nemá vliv na ochranu osobních údajů.

F) Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná úprava nepřináší zvýšení korupčního rizika. Návrh novely byl připraven na základě praktických zkušeností s aplikací praxí. Rozsah návrhu je přiměřený množině vztahů, které má upravovat.

G) Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navržená právní úprava bude mít pozitivní dopady na bezpečnost České republiky, neboť doplňuje nové pravomoci inspekce vůči osobám spadající do její působnosti a zároveň dochází ke zpřesnění stávajícího právního rámce.

H) Výjimka z povinnosti provést hodnocení dopadů regulace (RIA)

Vzhledem k absenci závažných dopadů na veřejné rozpočty a další sledované oblasti a k absenci dalších variant právní úpravy, byla, v souladu s čl. 76 odst. 2 Legislativních pravidel vlády a bodem 5.7 Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace, udělena předsedkyní Legislativní rady vlády výjimka z povinnosti provést k tomuto návrhu zákona hodnocení dopadů regulace.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K části první - změna zákona o Generální inspekci bezpečnostních sborů

K bodu 1 (§ 1 odst. 3)

Navrhují se legislativně technické úpravy, které spočívají ve vymezení legislativní zkratky příslušníka inspekce a doplnění zaměstnance inspekce.

K bodu 2 (§ 1 odst. 5 a 6):

Navrhuje se vymezení teritoriální působnosti GIBS.

K bodům 3-8 (§ 2):

Navrhuje se zavedení legislativních zkratk pro lepší orientaci v zákoně o GIBS.

K bodům 9-12 (§ 3, 4, 5 a 6):

V návaznosti k novému zákonnému vymezení zaměstnance inspekce, dochází k legislativním úpravám a vymezením jejich působnosti. S ohledem na výkon některých činností se stanoví povinnost prokázat svou příslušnost k inspekci průkazem zaměstnance inspekce.

K bodům 13 a 14 (§ 11 odst. 1 písm. c) a d)):

Dochází k formulačnímu zpřesnění a úpravě zajištění osoby v souvislosti s novým vymezením zaměstnance inspekce.

Prostorem je v navrhované úpravě myšleno jakékoliv místo užívané inspekcí bez ohledu na to, zda se jedná o vnitřní nebo vnější prostor. Pro účely výkladu je na místě využívat nejextenzivnější výklad pojmu prostor (např. budovy, objekty, zařízení, plochy, nemovitosti, etc.).

Jinou osoba v navrhované úpravě zahrnuje v sobě, jakoukoliv osobu, která je urážena nebo napadána, a to včetně příslušníků inspekce a zaměstnanců inspekce.

K bodu 15 (§ 11 odst. 1 písm. e)):

Doplňuje se oprávnění příslušníka inspekce zajistit osobu, která byla dopadena příslušníkem zahraničního bezpečnostního sboru.

K bodu 16 (§ 14):

Úprava související s prováděnou změnou zákona o PČR, nutnost legislativně technického a věcného sjednocení.

K bodu 17 (§ 15a a 15b):

Institut vstupu do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek vychází z § 40 zákona o PČR. Navrhované znění je s ohledem na působnost a úkoly inspekce užší než to, které je v zákoně o PČR. Konkrétně se nepřebírá oprávnění vstupu pro případy týkající se odvracení závažného ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti nebo důvodného podezření, že se na místě nachází zemřelý anebo vstup do jiného prostoru nebo na pozemek, je-li důvodné podezření, že se na místě nachází týrané zvíře. Tyto situace se zcela zjevně netýkají působnosti a úkolů inspekce.

Nově se zavádí oprávnění příslušníků inspekce vstupovat do všech prostor bezpečnostních sborů. Prostorem je v navrhované úpravě myšleno jakékoliv místo splňující podmínku užívání zákonem určeného bezpečnostního sboru bez ohledu na to, zda se jedná o vnitřní nebo vnější prostor. Pro účely výkladu je na místě využívat nejextenzivnější výklad pojmu prostor (např. budovy, objekty, zařízení, plochy, nemovitosti, areály, etc.).

Odstavec 1 vymezuje základní podmínky vstupu: musí se jednat o příslušníka inspekce a musí to být v rámci plnění služebních úkolů. Pokud jsou tyto základní dvě podmínky splněny, může příslušník inspekce vstoupit do všech prostor i bez předchozího upozornění, tzn., nemusí se dopředu ohlašovat. V rámci oprávnění vstupu je zahrnuta i možnost činit potřebné úkony nebo jiná opatření. Příslušník inspekce povinen dodržovat režimová opatření stanovená jinými předpisy.

V odstavci 2 se zavádí lehce odlišný režim pro vazební věznice, věznice nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence, kdy se požaduje, aby o vstupu věděl ředitel tohoto zařízení nebo osoba jím pověřená. Tato odlišná právní úprava vychází ze specifík, která vyplývají z jiných právních předpisů upravující výkon vazby, výkonu trestu a zabezpečovací detence. Zejména pak specifické postavení ředitele takového zařízení.

K bodu 18 (§ 16):

Úprava související s prováděnou změnou zákona o PČR, nutnost legislativně technického a věcného sjednocení.

K bodu 19 (§ 16a):

Oprávnění inspekce kontrolovat přítomnost alkoholu a jiných návykových látek je novým institutem, který umožňuje příslušníkům inspekce kontrolovat příslušníky a zaměstnance Policie České republiky, Celní správy České republiky, Vězeňské služby České republiky a inspekce na přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, a to pokud budou tyto osoby plnit pracovní nebo služební úkoly, nebo vykonávat takovou činnost, při níž by mohlo dojít

k ohrožení života, zdraví nebo majetku. Inspekce bude uvedené oprávnění vždy využívat pouze na základě konkrétních poznatků vůči jednotlivcům, popř. skupinám osob (obdobně je tomu u zkoušek spolehlivosti), rozhodně nebude tento institut sloužit k provádění namátkových kontrol na přítomnost alkoholu nebo jiných návykových látek.

Vzhledem k tomu, že ostatní bezpečnostní sbory a subjekty disponují zákonnými oprávněními, která při vzniku inspekce nebyla promítnuta do jiných právních předpisů, dochází doplněním inspekce k narovnání stávajícího právního vztahu. S ohledem na specifické postavení inspekce v rámci bezpečnostních sborů, kde vystupuje jako policejní orgán, byla zvolena tato právní úprava vypracována ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví.

V současnosti pokud by inspekce měla zákonný důvod k provedení vyšetření přítomnosti alkoholu a jiných návykových látek u ex lege definovaných osob musela by žádat o součinnost např. u Policie České republiky. Což s ohledem na zájmové osoby z řad předmětných bezpečnostních sborů nepředstavuje optimální řešení. Existuje zde možné riziko zmaření úkonu tec. Ve druhém odstavci se zavádí povinnost podrobit se kontrole u ex lege definovaných osob. Ve třetím odstavci se dále zavádí právní fikce, pokud se osoba odmítne podrobit kontrole. Ve čtvrtém odstavci se odkazuje na ustanovení zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 20 (§ 22 odst. 1):

Ačkoliv inspekce primárně neplní úkoly ve vztahu k ochraně majetku, nelze vyloučit situaci, zejména s ohledem na postup podle § 4 zákona o GIBS (iniciativa), kdy by příslušník inspekce potřeboval použít donucovací prostředek právě ve vztahu k ochraně majetku. Návrh také reaguje na poznatky z praxe, kdy se příslušníci inspekce dostávají do situací, kdy například osoba, vůči níž realizují úkony, začne být agresivní, ničit majetek či jinak narušovat veřejný pořádek. V takových případech se jeví jako vhodné, aby měl příslušník inspekce jasné zákonné zmocnění k použití donucovacích prostředků.

K bodu 21 (§30 odst. 1 písm. a), § 32 odst. 2 písm. f)):

Účelem navrhovaného ustanovení nemá být jakékoli rozšiřování působnosti GIBS do oblastí, které jí primárně nepřísluší. Návrh souvisí se zavedením kategorie „jednání, které má znaky přestupku“, obdobně jako je tomu v novele zákona o PČR.

K bodu 22 (§ 32 odst. 2 písm. i)):

Účelem navrhovaného ustanovení nemá být jakékoli rozšiřování působnosti GIBS do oblastí, které jí primárně nepřísluší. Návrh souvisí se zavedením kategorie „jednání, které má znaky přestupku“, obdobně jako je tomu v novele zákona o PČR.

K bodu 23 (§ 32 odst. 2 písm. j)):

Legislativně technická úprava v souvislosti se zavedením nových legislativních zkratk.

K bodu 24 (§ 35 odst. 2):

Navrhuje se doplnit, aby inspekce měla přístup do evidencí Policie České republiky, Celní správy České republiky a Vězeňské služby České republiky také způsobem umožňující dálkový a nepřetržitý přístup.

V současné době má inspekce uzavřenou realizační dohodu se všemi třemi bezpečnostními sbory, vůči kterým vykonává svoji působnost. Dohoda s Celní správou České republiky a Vězeňskou službou České republiky tuto možnost zakotvuje. V dohodě s Policií České republiky toto ustanovení chybí. Nejedná se tedy o úplnou novinku, nicméně inspekce považuje za vhodné, aby tato úprava existovala přímo v zákoně. Současný stav je neuspokojivý, neboť inspekce nemá totožný přístup k informacím ze strany ostatních bezpečnostních sborů.

K bodu 25 (§ 35 odst. 3):

Legislativně technická úprava související pouze se změnou názvu konkrétního základního registru podle zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 26 (§ 36 odst. 4):

Úprava související s prováděnou změnou zákona o PČR, nutnost legislativně technického a věcného sjednocení.

K bodu 27 (§ 37 odst. 2):

Legislativně technická úprava v souvislosti se zavedením nových legislativních zkratk.

K bodu 28 (§ 39 odst. 2):

Úprava související s prováděnou změnou zákona o PČR, nutnost legislativně technického a věcného sjednocení.

K bodu 29 (§ 41):

Legislativně technická úprava v souvislosti se zavedením nových legislativních zkratk.

K bodu 30 (§ 47):

Oprava chybného odkazu, která vznikla při zpracování zákona č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů.

K bodům 31 a 32 (§ 54 – 54d):

V oblasti mezinárodní spolupráce zákon o GIBS odkazuje na zákon o policii. Nově se navrhuje vtělit tuto úpravu přímo do zákona o GIBS. Hlavním důvodem k inkorporování problematiky mezinárodní spolupráce do zákona o GIBS je možnost využití příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru k provedení zkoušky spolehlivosti. Tento institut je výlučně v pravomoci inspekce a jde tedy nad rámec zákonné úpravy v zákoně o PČR.

Dalším důvodem je negativní zkušenost, kdy došlo k vložení nového odstavce 5 v § 92 zákona o PČR, ale nedošlo už k legislativní úpravě odkazu v zákoně o GIBS. Tím se odkaz stal fakticky nepoužitelný.

Na druhou stranu se nepřebírá ustanovení, podle kterého je příslušník zahraničního bezpečnostního sboru oprávněn pokračovat v pronásledování osoby i na území České republiky. Tato úprava je výlučná pro působnost Policie České republiky.

K bodům 33 až 37 (§ 56):

Návrh, který jednak reaguje na nesystémovost stávající právní úpravy, která ukládá inspekci přijímat a řešit podání, týkající se jakýchkoli nedostatků v činnosti bezpečnostního sboru, tedy podání která mají být primárně v působnosti kontrolních orgánů jednotlivých bezpečnostních sborů. Taková podání nespádají do působnosti inspekce, protože každý se může obrátit na příslušný bezpečnostní sbor, kterého se dotčený postup týká. Na inspekci se mají osoby obracet primárně s podáními, která svědčí o možném spáchání trestného činu, na čemž návrh nadále nic nemění.

Další změny zohledňují praktické poznatky z praxe prošetřování upozornění, kde si provádění důkazů často žádá delší lhůtu než stávajících 30 dnů. Inspekce je stále více zahlcena různými podáními, jejichž složitost zjevně narůstá.

K bodům 38 až 41 (§ 57 – 57c):

Smyslem úpravy je zpřesnění mechanismu kontroly činnosti inspekce a vytyčit jednak povinnosti inspekce při poskytování součinnosti kontrolnímu orgánu a jednak stanovit přesnější oprávnění a limity působnosti kontrolního orgánu.

Navrhuje se, aby kontrolní komise měla oprávnění seznamovat se s vnitřní strukturou inspekce, informacemi týkající se rozpočtové problematiky a souhrnnou informací o činnosti inspekce. Nově se upřesňuje, že ředitel GIBS předkládá kontrolní komisi souhrnnou informaci o činnosti inspekce obsahující počet a zaměření případů a věcí, v nichž je inspekce činná a také informaci k vyhodnocení zkoušek spolehlivosti. Uvedenými souhrnnými informacemi se rozumí zejména informace k jednotlivým případům korupčního jednání, k úniku informací, k použití donucovacích prostředků nebo zbraně, jejichž následkem byla újma na zdraví nebo smrt, k použití nepřiměřeného násilí, brutality, mučení a nelidského a jiného krutého zacházení apod. Výslovně se zakazuje zasahovat do trestního řízení a personální pravomoci. Dále se zavádí oprávnění inspekce neposkytnout takové informace, které by mohly zmařit plnění úkolů inspekce, nebo které podléhají mlčenlivosti. Explicitně se umožňuje kontrolnímu orgánu vstupovat do objektů inspekce. Zavádí se také povinnost mlčenlivosti pro členy kontrolního orgánu.

K bodům 42 a 43 (§ 58 odst. 1, písm. b) a c):

V souvislosti s novým oprávněním příslušníků GIBS nosit služební stejnokroj je nutné zavést opatření, obdobně jako je tomu u policistů, které bude řešit možné zneužití či zaměnitelnost služebního stejnokroje či jeho součástí osobami, které k jeho užívání nejsou oprávněny.

K bodu 44 (§ 60):

Příslušníci GIBS vykonávají službu v občanském oděvu nebo v občanském oděvu s vnějším označením inspekce. Považujeme za vhodné, aby příslušníci GIBS měli možnost využívat i služební stejnokroj, a to zejména pro slavnostní, společenské, či jiné vhodné služební příležitosti související s výkonem služby. Zavedení služebního stejnokroje pro příslušníky GIBS nepovede k potřebě navýšení rozpočtové kapitoly GIBS, toto bude pokryto z již rozpočtovaných prostředků určených k tomuto účelu tzv. ošatného. Tato změna nebude proto mít žádný vliv na státní rozpočet. Dále se zavádí se zákonné zmocnění k vydání nařízení vlády, kterým se nově stanoví vzor průkazu zaměstnance a vzor služebního stejnokroje.

K bodu 45 (§ 63 písm. b):

Návrh související s prováděnou změnou zákona o PČR. Upravuje se využití konkrétních oprávnění ve vztahu k přestupkovému jednání, které má znaky přestupku. Jednání, které má znaky přestupku dosud nespadalo pod pojem přestupku tak, jak je definován § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, což může působit komplikace příslušníkům inspekce, kteří se mohou dostat do situace, kdy bude potřebné řešit takové jednání příslušníků inspekce ještě před zahájením formálního řízení.

K bodům 46 a 47 (§ 63 písm. c) a f):

Úprava související s prováděnou změnou zákona o PČR, nutnost legislativně technického a věcného sjednocení.

K bodům 48 až 50 (§ 66):

Platná právní úprava stanoví, že povinnosti mlčenlivosti podle zákona o GIBS se nelze dovolávat vůči policejnímu orgánu, státnímu zástupci, soudu a vůči kontrolnímu orgánu. Policejním orgánem je však nejčastěji Policie České republiky, resp. její útvary. Problematické je, pokud příslušník nebo zaměstnanec inspekce má např. podat vysvětlení Policii České republiky jako policejnímu orgánu ve věci týkající se činnosti inspekce. Podle současné dikce se nemůže zaměstnanec nebo příslušník inspekce dovolávat povinnosti mlčenlivosti vůči policejnímu orgánu. Podáním takového vysvětlení ale může dojít k vyzrazení citlivých informací, které se týkají konkrétního případu nebo obecně některých principů fungování inspekce.

Nově se tedy navrhuje specifikovat policejní orgán ve smyslu § 12 odst. 2 písm. i) trestního řádu, tedy pověřený orgán GIBS v řízení o trestných činech příslušníků a zaměstnanců inspekce.

Dále se navrhuje, aby ředitele inspekce mohl zprostit mlčenlivosti pouze předseda vlády. Podle § 2 odst. 2 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů je nadřízeným ředitele inspekce předseda vlády. Možnost delegovat pravomoc zprostit ředitele inspekce mlčenlivosti na jiného člena vlády se proto jeví jako nesystémovou.

K bodu 51 (§ 67):

Nově se navrhuje, aby se zaměstnanec nemohl dovolávat povinnosti mlčenlivosti podle § 303 zákoníku práce. V praxi se ukazuje, že i ostatní zaměstnanci uvedení v § 303 odst. 1 zákoníku práce mohou disponovat údaji potřebnými k plnění úkolů inspekce. Je proto žádoucí, aby vůči inspekci nebyli vázáni povinnostmi mlčenlivosti.

K části druhé - změna zákona o silničním provozu**K § 79 odst. 2:**

Navrhuje se doplnit oprávnění pro příslušníky inspekce zastavovat vozidla rozsvícením nápisu „STOP“.

K části třetí – změna zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti

K § 77 odst. 3:

V souvislosti s nově zakotveným postupem GIBS, která může subjektům uvedeným v § 54 poskytovat utajované informace i bez souhlasu Národního bezpečnostního úřadu a mimo Ústřední registr utajovaných informací, je nutné upravit také uvedené ustanovení a zahrnout do něj právě GIBS.

K části čtvrté – změna zákona o prekursorech drog

K bodům 1-3 (§ 2 odst. 2, § 5 odst. 2:

Pro účely nakládání s prekursory drog (látkami kategorie 2) je nutné, aby GIBS disponovala zvláštní licencí podle tohoto zákona. Zároveň se stanoví povinnost podat u Ministerstva zdravotnictví žádost o zvláštní registraci.

K části páté - změna zákona o zadávání veřejných zakázek

K § 219 odst. 1:

Navrhovaná právní úprava má za cíl odstranit rozpor mezi § 3 odst. 2 písm. c) zákona o registru smluv a § 219 ZZVZ a dále má za cíl podpořit výkon k naplnění základních zákonných úkolů GIBS, které jsou stanoveny v ustanovení § 2, kdy úkolem GIBS je vyhledávat, odhalovat a prověřovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem je příslušník Policie České republiky, celník, příslušník Vězeňské služby České republiky anebo příslušník GIBS, zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce v Policii České republiky nebo v GIBS, nebo zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce v Celní správě České republiky anebo Vězeňské službě České republiky, pokud trestný čin byl spáchán v souvislosti s plněním jeho pracovních úkolů. Dále úkolem GIBS je vyšetřovat trestný čin příslušníka Policie České republiky, celníka, příslušníka Vězeňské služby České republiky nebo zaměstnance České republiky zařazeného k výkonu práce v Policii České republiky a zaměstnance České republiky zařazeného k výkonu práce v Celní správě České republiky nebo Vězeňské službě České republiky, pokud trestný čin byl spáchán v souvislosti s plněním jeho pracovních úkolů. Rovněž úkolem GIBS je u osob výše uvedených provádět zkoušku spolehlivosti. Zejména podle ustanovení § 12 odst. 2 písm. b) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestního řádu), je GIBS policejním orgánem. S ohledem na ex lege definované zájmové osoby (pachatele z řad bezpečnostních sborů), které disponují exkluzivním know-how vyšetřovacích metod a postupů je na místě, aby činnost GIBS za účelem úspěšného plnění zákonných úkolů byla co nejvíce zakryta ve vztahu k těmto pachatelům.

K části šesté- změna zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

K bodům 1 a 2 (§ 21 odst. 1 § 22 odst. 1 a § 24):

V souvislosti s novým oprávněním GIBS kontrolovat příslušníky a zaměstnance Policie České republiky, Celní správy České republiky, Vězeňské služby České republiky a inspekce na přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, a to pokud budou tyto osoby plnit pracovní nebo služební úkoly, nebo vykonávat takovou činnost, při níž by mohlo dojít

k ohrožení života, zdraví nebo majetku, je nutné zohlednit toto oprávnění také v tomto věcně příslušném právním předpisu.

K části sedmé - účinnost

Počítá se s nabytím účinnosti zákona k 1. červenci 2021. Předkladatel se domnívá, že navrhovaná úprava nevyžaduje delší legisvakанční lhůtu.

V Praze dne 14. září 2020

Předseda vlády:

Ing. Andrej Babiš v. r.

1. místopředseda vlády a ministr vnitra:

Jan Hamáček v. r.